

Vanaf 19.30 klinkt er muziek uit de passietijd

Inleidend woord van welkom

Aansteken van een kaars, in de kerk en thuis

Moment van stilte

Lied: *Jezus, U bent het licht in ons leven* (Taizélied naar Augustinus)
we zingen het drie keer

Je - zus, U bent het licht in ons le - ven;
laat nim - mer toe, dat mijn dui - ster tot mij spreekt.
Je - zus U bent het licht in ons le - ven,
o - pen mij voor uw lief - de, o Heer.

Bemoediging: Jesaja 40, 31 (NBV)

Maar wie hoopt op de HEER krijgt nieuwe kracht:
zij slaat haar vleugels uit als een adelaar,
zij loopt, maar wordt niet moe,
zij rent, maar raakt niet uitgeput

Drempelgebed:

Goede God,
we lopen voortdurend
tegen drempels op
die het contact met u
in de weg staan.
Drempels in onszelf,
van geen tijd, geen rust
en geen zin hebben.

Drempels om ons heen:
Andere dingen
die om aandacht vragen
en heel belangrijk zijn

Goede God,
help ons over die drempels
heen te stappen.
Geef dat we u ontmoeten
en aangeraakt worden door uw licht.

Lezing: Exodus 16: 4-8 en 13-18 en vers 31 (Bijbel in gewone taal)

⁴⁻⁵Toen zei de Heer tegen Mozes: 'Ik zal ervoor zorgen dat jullie weer brood krijgen. Het zal als regen uit de hemel komen. Elke dag moeten de mensen dan genoeg brood verzamelen voor één dag. Alleen op de zesde dag moeten ze twee keer zo veel verzamelen en klaarmaken. Zo kan ik zien of ze zich houden aan mijn regels en of ze mij vertrouwen.'

⁶Mozes en Aäron zeiden tegen de Israëlieten: 'Vanavond zullen jullie begrijpen dat het de Heer is die jullie uit Egypte weggehaald heeft. ⁷⁻⁸En morgenochtend zullen jullie zien hoe machtig hij is. De Heer heeft jullie gehoord. Jullie klaagden tegen ons, maar wij zijn onbelangrijk. Eigenlijk hebben jullie tegen de Heer geklaagd. Vanavond zal de Heer ervoor zorgen dat er vlees te eten is. En morgen zal er meer dan genoeg brood zijn. Want de Heer heeft jullie gehoord.'

¹³Die avond kwamen er heel veel vogels aanvliegen. Ze kwamen in het kamp van de Israëlieten terecht.

De volgende ochtend regende het zachtjes. ¹⁴Toen het droog werd, was de grond in de woestijn bedekt met een dun wit laagje. Het leek net of het gevroren had. ¹⁵De Israëlieten zagen het, maar ze begrepen niet wat het was. 'Wat is dat?' zeiden ze tegen elkaar. Mozes zei: 'Dat is het brood dat de Heer jullie te eten geeft. ¹⁶Hij wil dat je er zo veel van opraapt als je nodig hebt. Iedereen mag 2 kilo oprapen voor elke persoon die in zijn tent woont.'

¹⁷De Israëlieten deden wat Mozes gezegd had. Sommigen raapten meer op dan anderen, ¹⁸maar niemand had te veel of te weinig. Iedereen had genoeg.

³¹De Israëlieten noemden het eten 'manna'. Het manna zag eruit als grote zaadkorrels. Het was wit en het smaakte net als honingkoek.

Lied: Lied 390 1, 4 en 5

1 Het brood in de aarde gevonden,
het brood door handen gemaakt,
het brood van tranen en zorgen,
het brood dat naar mensen smaakt.

4 Dat brood dat wij moeten eten,
om niet verloren te gaan.
Wij delen het met elkander,
ons hele mensenbestaan.

5 Gij deelt het met ons, zo deelt Gij
U zelf aan ons uit voorgoed,
een mens om nooit te vergeten,
een God van vlees en bloed.

Lezing: Marcus 8:14-21 (Bijbel in gewone taal)

¹⁴De leerlingen waren vergeten om eten mee te nemen. Ze hadden maar één stuk brood bij zich in de boot. ¹⁵Jezus waarschuwde hen. Hij zei: 'Pas op voor de gevaarlijke invloed van de farizeeën en van Herodes.' ¹⁶Maar de leerlingen bespraken intussen met elkaar dat ze geen eten hadden.

¹⁷Toen Jezus dat merkte, zei hij: 'Waarom bespreken jullie met elkaar dat je geen eten hebt? Hebben jullie er dan niets van begrepen? Jullie lijken wel blind! ¹⁸Jullie hebben ogen, maar jullie zien niets. Jullie hebben oren, maar jullie horen niets. ¹⁹Laatst verdeelde ik vijf broden onder vijfduizend mensen. Zeg eens, hoeveel manden hebben jullie toen opgehaald met brood dat over was?' De leerlingen zeiden: 'Twaalf manden.'

²⁰Jezus zei: 'En later verdeelde ik zeven broden onder vierduizend mensen. Zeg eens, hoeveel manden vol brood hebben jullie toen opgehaald?' Ze zeiden: 'Zeven.' ²¹Toen zei Jezus: 'Jullie zouden het nu toch moeten begrijpen!'

Lied: Opwekking 40; Zoek eerst het koninkrijk van God

1 Zoek eerst het koninkrijk van God,
en zijn gerechtigheid.
En dit alles krijgt u bovendien. Hallelu, halleluja.

2 Men kan niet leven van brood alleen,
maar van ieder woord
dat door de Heer gesproken wordt. Halleju, halleluja.

3 Bidt en u zal gegeven zijn,
zoekt en gij zult Hem zien.
Klopt en de deur zal voor u open gaan. Hallelu, halleluja.

Lezing: Johannes 6: 25-38 (NBV)

²⁵Ze vonden hem aan de overkant van het meer en vroegen: 'Rabbi, wanneer bent u hier gekomen?' ²⁶Jezus zei: 'Waarachtig, ik verzeker u: u zoekt me niet omdat u tekenen hebt gezien, maar omdat u brood gegeten hebt en verzadigd bent. ²⁷U moet geen moeite doen voor voedsel dat vergaat, maar voor voedsel dat niet vergaat en eeuwig leven geeft; de Mensenzoon zal het u geven, want de Vader, God zelf, heeft hem die volmacht gegeven.' ²⁸Ze vroegen: 'Wat moeten we doen? Hoe doen we wat God wil?' ²⁹'Dit moet u voor God doen: geloven in hem die hij gezonden heeft,' antwoordde Jezus.

³⁰Toen vroegen ze: 'Welk wonderteken kunt u dan verrichten? Als we iets zien zullen we in u geloven. Wat kunt u doen?' ³¹Onze voorouders hebben immers manna in de woestijn gegeten, zoals geschreven staat: "Brood uit de hemel heeft hij hun te eten gegeven." ³²Maar Jezus zei: 'Waarachtig, ik verzeker u: niet Mozes heeft u het brood uit de hemel gegeven, maar mijn Vader; hij geeft u het ware brood uit de hemel. ³³Het brood van God is het brood dat neerdaalt uit de hemel en dat leven geeft aan de wereld.' ³⁴'Geef ons altijd dat brood, Heer!' zeiden ze toen. ³⁵'Ik ben het brood dat leven geeft,' zei Jezus. 'Wie bij mij komt zal geen honger meer hebben, en wie in mij gelooft zal nooit meer dorst hebben. ³⁶Maar ik heb u al gezegd dat u niet gelooft, ook al hebt u me gezien. ³⁷Iedereen die de Vader mij geeft zal bij mij komen, en wie bij mij komt zal ik niet wegsturen, ³⁸want ik ben niet uit de hemel neergedaald om te doen wat ik wil, maar om te doen wat hij wil die mij gezonden heeft.

Gedicht:

Die morgen bakte zij het brood,
ze deed de broodjes in een zak,
haar kleine jongen werd al groot
hij at er vijf met groot gemak.
Ze stopte er twee visjes bij,
zo was het wel genoeg.
ze zwaaide hem nog even na
het was nog vroeg.

Die avond kwam de jongen weer, zijn ogen straalden van plezier. Ik gaf mijn broodjes aan de Heer, ik zei : ik heb ook twee visjes hier en met mijn brood van deze dag gaf hij mensen te eten.

Er was genoeg voor iedereen en niemand werd vergeten.

De moeder en haar jonge zoon verwonderde zich zeer.

Maar ook voor ons is het wonderschoon dit voorbeeld van de Heer.

Zijn zegenende handen delen genadebrood.

Hij bied de mensen leven aan en redt hen van de dood.

De kleine jongen leerde daar dat Jezus wonderen doet wanneer je zomaar op je weg het Levend Brood ontmoet.

Persoonlijk verhaal

De disgenoten

Het simpele gerei,
het brood, dat is gesneden,
de stilte, de gebeden,
want de avond is nabij.
uit tranen en uit pijn
dit samenzijn verkregen:
bij sober brood de zegen
twee in uw naam te zijn.
Waar aan de witte dis
uw teken wordt beleden
verschijnt Gij - u zij vrede
gij Brood - gij Wijn - gij Vis.

We kijken en luisteren naar: Sela- *Samen eten wij*

Stilte

Gebed

God,
In deze week willen wij weer verder gaan
over de weg die voor altijd is.
Alleen U kunt ons
op het juiste spoor houden.

Peil ons hart,
U weet wat ons bezig houdt
want U doorgrond en kent ons.
Geef ons een opmerkzame geest,
maak onze bedoelingen zuiver
en onze daden oprecht.
Bewaar ons,
zodat wij niet de verkeerde weg inslaan.
Laat ons hart gericht zijn op U
en leid ons over de weg
die eeuwig is.
Amen.

Zingen Lied 130c *Uit de diepten roep ik U*

Uit de diepten roep ik U
Heer, mijn God
Ik heb U nodig, Here luister
Nu ik schor gebeden fluister
Luister toch
Heer, luister toch

Als U niets dan zonden zag
Heer, mijn God
Wie bleef in leven? Maar U wilt nu
Juist vergeven, dus verdient U
Diep ontzag
Ons diep ontzag

Ik blijf wachten tot U komt
Heer, mijn God
Ik blijf nog sterker op U wachten
Dan een mens in lange nachten
Wacht op licht
Het morgenlicht

Israel hoop op de Heer
Hoop op God
Want Hij heeft zich aan jou verbonden
Hij verlost je van je zonden

Hij maakt vrij
Hij maakt jou vrij

Avondgebed

Als alles stil wordt om ons heen,
als binnen in ons ook de stilte wordt ontdekt,
laat dan, o God, die stilte klinken,
zingen als een lied dat adem vindt in U,
dat van de vrede weet in U,
een lied waarin wij thuis komen bij U en bij onszelf.
Geef ons de ruimte voor de rust,
waarin de zwaarte van ook deze dag van onze schouders wordt
genomen.
Bewaar ons voor de nacht.
Herschep ons in de slaap.
Geef ons de droom of even al voorgoed het leed geleden is,
de tranen afgewist voor eens en voor altijd.
Amen

Sytze de Vries - Bij gelegenheid (I)

Zegenbede van St.Patrick

De Eeuwige is voor je
om je de juiste weg te wijzen.
De Eeuwige is achter je
om je te beschermen tegen gevaar.
De Eeuwige is bij je
om je in zijn armen te sluiten.
De Eeuwige is onder je
om je op te vangen als je dreigt te vallen.
De Eeuwige is in je
om je te troosten als je verdriet hebt.
De Eeuwige is om je heen
als een beschermende muur
wanneer anderen over je heen vallen.
De Eeuwige is boven je
om je te zegenen.
Zo zegent jou de almachtige en barmhartige God,
de Vader, de Zoon, en de Heilige Geest.
Amen.